

Til Folketingets Kirkeudvalg

Til orientering for udvalget fremsender jeg hermed Trossamfundsudvalgets Betænkning 1564 – En samlet lovregulering om andre trossamfund end folkekirken.

Vedlagt er desuden høringsbrev, høringsliste samt Kirkeministeriets pressemeddelelse.

Betænkningen er blevet offentliggjort i dag og er samtidig i høring hos bl.a. godkendte og anerkendte trossamfund. Høringsfristen er den 5. maj 2017 – dvs. en høringsfrist på 6 uger.

Kirkeministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
Telefax 3392 3913
e-post km@km.dk

Dokument nr.: 36459/17

Dette dokumentnr. bedes oplyst ved henvendelse til Kirkeministeriet

Dato: 24. marts 2017

Med venlig hilsen

Mette Bock

Til høringsparter, jf. vedlagte høringsliste

Høring over betænkning om en samlet lovregulering om andre trossamfund end folkekirken

Trossamfundsudvalget har nu afsluttet sit arbejde og udarbejdet den vedlagte betænkning 1564/2017 om en samlet lovregulering om andre trossamfund end folkekirken.

Betænkningen indeholder i kapitel 2 en kort sammenfatning af udvalgets arbejde, mens kapitel 6 indeholder en mere udførlig beskrivelse af trossamfundsudvalgets forslag. Som bilag 1 til betænkningen er udarbejdet et forslag til en samlet lovregulering af forholdene for trossamfundene uden for folkekirken.

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
Telefax 3392 3913
e-post km@km.dk

Dokument nr.: 31026/17

Dette dokument nr. bedes oplyst ved henvendelse til Kirkeministeriet

Dato: 24. marts 2017

Oversigt over udvalgets forslag

Et samlet udvalg foreslår, at en sammenhængende lovregulering af forholdene for andre trossamfund end folkekirken indledes med en række bestemmelser for alle trossamfund, hvad enten de er anerkendte eller ej. Dette kapitel i loven kommer efter forslaget til at indeholde en bestemmelse om den generelle religionsfrihed, som efter udvalgets opfattelse svarer til den retlige ramme i grundlovens § 67, således som den fortolkes i dag og i en mere nutidig sprogdragt. Udvalget foreslår også bestemmelser om trossamfunds frihed til at udpege personer til at varetage forkynderembeder, ritualledelse eller tilsvarende og ret til at opføre religiøse bygninger og til at anlægge og drive egne begravelsespladser.

Derudover foreslår udvalget, at den hidtidige opdeling mellem anerkendte og godkendte trossamfund ophæves, og at den samlede betegnelse for alle trossamfund, der har opnået godkendelse eller anerkendelse, fremover bliver 'anerkendte trossamfund'.

Desuden foreslår udvalget en lovfæstelse af bestemmelser, der afspejler nu-gældende godkendelsespraksis for trossamfund og den nuværende ordning med et rådgivende udvalg vedrørende trossamfund, som rådgiver kirkeministeren, inden ministeren træffer afgørelse om godkendelse af nye trossamfund. De bestemmelser vedrører dels kravet om, at der skal være tale om et egentligt trossamfund (og ikke blot en religiøs forening), hvilket tydeliggøres gennem forslaget om, at der indsættes en definition af begrebet 'trossamfund' i loven, dels kravet om, at trossamfundet skal have en fast organisation af en vis størrelse, således at der er sikkerhed for trossamfundets fortsatte beståen.

Udvalget foreslår endvidere en række ændringer i de krav, der stilles til trossamfund, der søger om anerkendelse, herunder et lempeligere krav til antal medlemmer og til dokumentation af trosgrundlag, at de centrale ritualer indsendes i forbindelse med ansøgningen om anerkendelse samt ophør af mulig-

heden for, at menigheder inden for det enkelte trossamfund kan opnå selvstændig anerkendelse ved siden af trossamfundets anerkendelse.

Udvalget foreslår en lovfæstelse af den nugældende praksis for tildeling af vielsebemyndigelse i godkendte trossamfund, dog med den modifikation, at en lægperson undtagelsesvist kan få vielsebemyndigelse, hvis der er tale om et trossamfund uden fast forkynderembede. Det netop lovfæstede dekorumkrav og det obligatoriske kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre foreslås videreført, ligesom det foreslås, at vielsesforretteren skal underskrive en løfteerklæring samtidig med ansøgningen om vielsebemyndigelse. Derudover foreslår udvalget, at den netop lovfæstede bestemmelse om muligheden for at tilbagekalde en vielsebemyndigelse, såfremt den bemyndigede overtræder dekorumkravet eller ikke i udøvelsen af sin funktion overholder dansk lovgivning, videreføres.

Det foreslås endvidere, at de 11 anerkendte trossamfunds adgang til at føre ministerialbøger (dvs. fortegnelser over dåb, vielser og navneændringer) udfases over en 5-årig periode. Herved ophører den forskel, der i dag er mellem anerkendte og godkendte trossamfund vedrørende adgangen til at føre ministerialbøger.

Endelig foreslår Trossamfundsudvalget, at der lovfæstes en række nye krav vedrørende tilsyn med trossamfund, herunder indberetningspligt ved ændringer i trossamfundenes forhold og indsendelse hvert tredje år af trossamfundets seneste årsregnskab. Herved skærpes tilsynet med trossamfundene, således at der – i modsætning til i dag – bliver et løbende tilsyn med, at trossamfundet fortsat opfylder betingelserne for anerkendelse. Endvidere foreslår udvalget, at den hidtidige ulovbestemte mulighed for at tilbagekalde en anerkendelse af et trossamfund lovfæstes.

Foruden dette foreslås indsat en række henvisningsbestemmelser til de skatteregler, der vurderes at have størst praktisk betydning for anerkendte trossamfund, samt til udlændingelovens § 9 f, der vedrører opholdstilladelse for udenlandske forkyndere m.fl. Formålet hermed er at skabe et overblik over de væsentligste rettigheder, en anerkendelse som trossamfund giver adgang til.

Delt indstilling om lovfæstelse af krav til trossamfundets organisationsform

På et enkelt punkt er udvalget delt i et flertal og et mindretal. Et flertal i udvalget foreslår, at der som en yderligere betingelse for anerkendelse skal stilles lovkrav om, at trossamfundet "er organiseret i overensstemmelse med principper om medlemsdemokrati og ligebehandling, herunder ligestilling mellem kønnene". Det Rådgivende Udvalg vedrørende Trossamfund, som rådgiver kirkeministeren i sager om godkendelse af trossamfund, har siden 2013 i sin praksis stillet et sådant krav til trossamfundets organisationsform.

Kravet indebærer i praksis, at trossamfundets øverste myndighed i verdslige spørgsmål skal være en generalforsamling og en demokratisk valgt bestyrelse med beslutningskompetence. Valg til bestyrelsen skal være åbne og frie, og alle myndige medlemmer skal have stemmeret på generalforsamlingen.

Trossamfundsudvalgets forslag om at indføre en løbende tilsynsforpligtelse med, at betingelserne for anerkendelse af trossamfund fortsat er opfyldt, indebærer, at der ikke kan gøres forskel på trossamfund, som er godkendt efter den nye praksis efter 2013, og trossamfund som er godkendt eller anerkendt før 2013. Høringssvar i forbindelse med midtvejshøringen indikerer, at et krav om medlemsdemokrati og ligebehandling i forhold til trossamfundenes besluttede organer, ikke vil kunne indføres i en række allerede anerkendte eller godkendte trossamfund.

Regeringen agter derfor ikke at følge flertallets forslag om krav til trossamfundets organisationsform. Regeringen vil i stedet finde en løsning, der sikrer, at traditionelle, veletablerede trossamfund stadig kan være anerkendte.

Høring

Trossamfundsudvalgets forslag og det fremlagte lovforslag sendes hermed til høring.

Høringsfristen er **fredag den 5. maj 2017 kl. 12**. Høringssvar bedes sendt til Kirkeministeriet på km@km.dk.

Med venlig hilsen

Lena B. Pedersen

fuldmægtig

Høringsliste

Dato: 24. marts 2017

Dokument nr. 34285/17

Sagsbehandler
Lena Bhakti Marcussen Petersen

Alle anerkendte trossamfund

Alle godkendte trossamfund

Religiøse foreninger godkendt efter ligningsloven

Deltagere fra debatmøde om kvinders rolle i trossamfund

Alle biskopper i folkekirken

Danske Kirkers Råd

Dansk Diakoniråd

Det Rådgivende Udvalg vedr. Trossamfund

Evangelisk Luthersk Mission

Evangelisk Luthersk Netværk

Foreningen af Grundtvigske valg- og frimenigheder

Grundtvigsk Forum

Indre Mission

Institut for Menneskerettigheder

Kirkelig Fornyelse

Luthersk Mission

Muslimernes Fællesråd

Selskab for Kirkeret

Tidehverv

PRESSEMEDDELELSE

Ny trossamfundslov i Danmark på vej

Der skal fortsat være vide rammer for frit at dyrke sin tro i Danmark. Og det skal være klart og forståeligt, hvilke rettigheder og pligter de mange andre trossamfund end folkekirken har i Danmark.

Regeringen vil derfor tage initiativ til at fremlægge en ny, samlet trossamfundslov på grundlag af Trossamfundsudvalgets betænkning, som offentliggøres i dag efter to års arbejde.

- Det er et meget stort arbejde, Trossamfundsudvalget har udført, og det vil jeg gerne takke for. Vi har en meget lang og grundlovssikret tradition for religionsfrihed i Danmark, og det skal vi holde fast i. Alle i Danmark har ret til at dyrke deres gud på en måde, der stemmer med deres overbevisning, så længe det ikke strider mod dansk lov, siger kirkeminister Mette Bock.

I betænkningen indgår et lovforslag, som samler og tydeliggør de betingelser, der skal til for, at et trossamfund kan opnå officiel anerkendelse, og under hvilke omstændigheder en anerkendelse kan trækkes tilbage.

Et flertal i udvalget foreslår, at anerkendelse af trossamfund skal være betinget af, at reglerne for deres sekulære, besluttende organer lever op til principper om medlemsdemokrati og ligebehandling – herunder ligestilling mellem kønnene. Et mindretal peger med henvisning til den danske frihedstradition på, at kravet om medlemsdemokrati og ligebehandling i besluttende organer ikke bør være et ufravigeligt krav, men kan formuleres mere vejledende. Regeringen tilslutter sig ikke uden videre flertallet på dette punkt.

- Siden 2013 har vi taget både medlemsdemokrati og ligestilling i betragtning, når vi har anerkendt nye trossamfund i Danmark. Men hvis vi stiller for hårde krav om medlemsdemokrati og ligestilling, risikerer vi at blive nødt til at tilbagekalde anerkendelsen af visse traditionelle, veletablerede trossamfund i Danmark. Det ønsker regeringen ikke, siger Mette Bock.

Kirkeminister Mette Bock glæder sig samtidig over, at det grundige arbejde har ført til en betænkning og et lovforslag, der på den ene side lægger op til, at trossamfundene uden for folkekirken får sikret deres rettigheder i en samlet lovgivning – og på den anden side tydeliggør de pligter, trossamfundene skal opfylde, for at opretholde deres offentlige anerkendelse.

Lovforslaget viderefører uændret kravene for tildeling og tilbagekaldelse af vielsebemyndigelse, som indgik i den politiske aftale i 2016 om religiøse forkyndere. Det gælder bl.a. værdighedskrav og krav om obligatorisk kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre, samt om afgivelse af løfteerklæring om at ville overholde dansk lovgivning.

I en høringsfase over de kommende seks uger vil trossamfundene og andre få mulighed for at forholde sig til det konkrete lovforslag. Når høringsfasen er afsluttet, vil kirkeminister Mette Bock indkalde alle de politiske partier til forhandlinger med henblik på, at en ny, samlet lov for trossamfundene uden for folkekirken kan blive fremsat i næste folketingssamling.

Trossamfundsudvalget, der blev nedsat i 2014, har haft professor dr. jur. Hans Gammeltoft-Hansen som formand og har været bredt sammensat af sagkyndige eksperter inden for retsvidenskab, religionsvidenskab og teologi. Udvalget har gennemført debatarrangementer og midtvejshøring for trossamfundene i Danmark undervejs i arbejdet.

Se Trossamfundsudvalgets betænkning her. (PDF)